

**MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
INSTITUT CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

**Metodický manuál
pro vypracování bakalářské práce**

Schválila:

Doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc.
ředitelka vysokoškolského ústavu

Vypracovali:

Ing. Marie Horáčková
Mgr. Dita Janderková, Ph.D.
PhDr. Petr Hlad'o, Ph.D.

BRNO 2014

ISBN 978-80-7375-936-0

Harmonogram zpracování bakalářských prací

Důležité termíny:

Termín zadání bakalářské práce:	letní semestr 2. ročníku (duben)
Termín odevzdání bakalářské práce:	letní semestr 3. ročníku (květen)
Termín předání Posudku vedoucího bakalářské práce:	2 týdny před konáním státní závěrečné zkoušky
Termín předání Posudku oponenta bakalářské práce:	2 týdny před konáním státní závěrečné zkoušky

Informace k odevzdávání bakalářské práce:

Student odevzdává bakalářskou práci svázanou v pevných deskách tmavé barvy *ve dvojitě vyhotovení* svému vedoucímu bakalářské práce ve výše uvedeném termínu.

Student je povinen vložit bakalářskou práci do Univerzitního informačního systému (UIS) v souladu se směrnicí č. 5/2013 – Zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací ze dne 18. června 2013 v termínu stanoveném studijním oddělením vysokoškolského ústavu Institutu celoživotního vzdělávání (ICV) Mendelovy univerzity v Brně (MENDELU).

Pokyny k tvorbě bakalářské práce

1. Požadavky na formální úpravu bakalářské práce:

Bakalářská práce musí obsahovat níže uvedené náležitosti:

1.1 Vnější úprava

Bakalářská práce je vázána pevnou knihařskou vazbou s textem (Příloha č. 1), barva desek je tmavá.

Na hřbetě se nevyžaduje žádný text.

1.2 Vnitřní náležitosti

Titulní list je vypracován v jazyce práce (Příloha č. 2)

1.2.1. Za titulním listem je vložen originální formulář Zadání bakalářské práce z UISu – vystavený, podepsaný a orazítkovaný formulář připraví vedoucí bakalářské práce.

1.2.2. Prohlášení o autorství (Příloha č. 3)

1.2.3. Poděkování (podle zvážení autora) – obvykle za stranou s prohlášením o autorství následuje Poděkování všem osobám, které svou radou nebo jinou pomocí přispěly ke zdárnému vytvoření bakalářské práce.

1.2.4. Abstrakt a klíčová slova – abstrakt je zpracován v jazyce práce a anglickém jazyce. Podává stručnou, ale jasnou formou informace o podstatě práce. Pod abstraktem jsou uvedena klíčová slova charakterizující jednoznačně náplň bakalářské práce. Rovněž jsou psána v jazyce práce a v anglickém jazyce.

1.2.5. Vlastní obsah práce je zpracován podle níže uvedené Struktury obsahu bakalářské práce (viz kap. 2).

1.2.6. Obsah – je první viditelně číslovanou stranou, předcházející strany jsou číslovány skrytě a to od titulního listu.

- 1.2.7. Seznam použité literatury (Příloha č. 4).
- 1.2.8. Seznam příloh.
- 1.2.9. Vlastní přílohy – jednotlivé přílohy jsou číslovány vlevo nahoře (např. Příloha č. 1), neobsahují čísla stránek a nezapočítávají se do rozsahu práce.

2. Struktura bakalářské práce:

- 2.1 **Obsah**
- 2.2 **Seznam obrázků** (pokud jsou použity v bakalářské práci).
- 2.3 **Seznam tabulek** (pokud jsou použity v bakalářské práci).
- 2.4 **Úvod** – představuje uvedení do problematiky, vymezení problému, stručné informace k pochopení širších souvislostí předkládané práce v kontextu současných znalostí k danému problému. Součástí úvodu může být i stručné nastínění obsahu bakalářské práce.
- 2.5 **Cíle bakalářské práce** – jasné vymezení a srozumitelná logická formulace všech cílů bakalářské práce. Je nutné formulovat zvlášť cíle pro teoretickou část a zvlášť pro praktickou část bakalářské práce. Cíle musí být formulovány tak, aby byly v souladu s tématem práce, byly splnitelné a kontrolovatelné.
- 2.6 **Materiál a metodika zpracování** – je nutné formulovat zvlášť materiál a metodiku zpracování pro teoretickou část a zvlášť pro praktickou část bakalářské práce. Materiálem pro zpracování teoretické části mohou být například odborné publikace, časopisecké články, legislativa, normy, internetové zdroje atd. Materiálem praktické části je podrobné vymezení a popis objektů, které byly předmětem průzkumného šetření, např. pozorování nebo byly respondenty dotazníkového šetření a podobně. Metodikou teoretické části je obvykle analýza, srovnávání a syntéza teoretických poznatků z odborných zdrojů. Metodika praktické části zahrnuje přesný popis všech metod, které byly použity k získávání dat. Nejedná se o obecný popis výzkumné metody, ale musí být vysvětleno, jak byla daná metoda aplikována při průzkumném šetření. Při analýze dat je nutné uvést popis statistických metod, které byly použity, zdůvodnění jejich použití a odkaz na příslušnou literaturu.
- 2.7 **Současný stav řešené problematiky** – autor uvede známé poznatky v řešené oblasti. U logicky uspořádaného přehledu poznatků získaných z odborné literatury je nutné dodržet pravidla stanovená pro citace dle ČSN ISO 690.
- 2.8 **Praktická část a výsledky práce** (např. průzkumná šetření) – podrobný popis a seznámení se všemi uskutečněnými průzkumnými šetřeními. Kompletní vlastní výsledky, které byly zjištěny, naměřeny nebo zmapované apod. Výsledky je vhodné shrnout do tabulek a grafů. Tabulky a grafy by měly být vloženy v textu. Do příloh je vhodné umístit např. kompletní znění použitých dotazníků atd. Tabulky i grafy jsou průběžně číslovány arabskými čísly, každá tabulka i graf musí být opatřeny natolik výstižným názvem a legendou, aby bylo možné pochopit jejich význam i bez čtení ostatního textu. Popis tabulky je vždy nad tabulkou, popis grafu je vždy pod grafem a použitým písmem k popisu je kurzíva. V případě praktické části, jejímž obsahem budou navržené materiály pro výuku, bude praktická část obsahovat podrobný metodický popis práce s vytvořeným výukovým materiálem. Ucelený navržený materiál bude vložen do příloh.

- 2.9 **Diskuse** – tato část obsahuje vlastní návrhy a řešení. Autor by měl uvést podstatu řešení, důvody navrhovaných řešení, případně i způsoby jejich ověření, přínos (efektivnost) návrhů řešení, klady a zápory. Autor zde může srovnat své výsledky s výsledky jiných autorů, také uvést úvahy a náměty k dalšímu studiu nebo možnému rozšiřujícímu průzkumnému šetření a zvážit praktické využití výsledků práce.
- 2.10 **Doporučení pro pedagogickou praxi** – v této kapitole budou popsána konkrétní doporučení pro zlepšení pedagogické praxe, k nimž se dospělo na základě zpracování teoretické a praktické části bakalářské práce.
- 2.11 **Závěr** – stručně shrnout výsledky šetření, které by měly být konfrontovány se stanovenými cíli v úvodu práce. Uvést přínos práce, tzn., co nového přinesla danému oboru nebo zkoumané oblasti.
- 2.12 **Seznam použité literatury** – informační zdroje seřadit podle abecedního seznamu autorů. Nutné respektovat normu ČSN ISO 690 (Příloha č. 4). V soupisu citovaných zdrojů uvést jen ty práce, na které jsou v textu odkazy, ale zároveň všechny citované zdroje musí být uvedeny v seznamu použité literatury.
- 2.13 **Přílohy** – podle uvážení autora, všechny přílohy by měly doplňovat nebo rozšiřovat vlastní text bakalářské práce.

3. Rozsah práce a úprava textu

Bakalářská práce by měla být zpracována v rozsahu minimálně 40 normostran bez příloh (1 normostrana je 1800 znaků).

Bakalářská práce musí být zpracována v šabloně, která je ke stažení z internetových stránek Institutu celoživotního vzdělávání MENDELU.

4. Struktura obhajoby práce

- vlastní prezentace studenta s možností využít PowerPoint v délce 5 minut
- vyjádření vedoucího práce a oponenta
- reakce studenta na posudky
- rozprava

Seznam příloh tohoto manuálu

Příloha č. 1 – Text na deskách

Příloha č. 2 – Titulní list

Příloha č. 3 – Prohlášení o autorství

Příloha č. 4 – Odkazy na citace a použitá literatura

Příloha č. 1 – Text na deskách

**MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
INSTITUT CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BRNO 2014

JANA NOVÁKOVÁ

Příloha č. 2 – Titulní list

Mendelova univerzita v Brně
Institut celoživotního vzdělávání

Název bakalářské práce

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:
Jméno a příjmení s tituly

Vypracoval (a):
Jméno a příjmení s tituly

Brno 2014

Příloha č. 3 – Prohlášení o autorství

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci:.....

.....

vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:

.....

podpis

Příloha č. 4 – Odkazy na citace a použitá literatura

1 Způsob používání odkazů na literaturu v textu

Podle § 31 *autorského zákona* lze použít výňatky z děl jiných autorů při výuce, výzkumu, pro účely kritiky nebo recenze, ale s podmínkou, že je vždy nutno uvést jméno autora nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnosti, spolu s názvem díla a pramenem.

Z tohoto právního ustanovení vyplývá, že text, myšlenky nebo závěry jiných autorů je možné, při splnění stanovených podmínek, využít rovněž při psaní bakalářské práce. V opačném případě se jedná o *plagiátorství*, kterým se rozumí opisování, přebírání a publikování cizích myšlenek či výsledků výzkumu a jejich vydávání za své bez uvedení původního zdroje.

1.1 Doslovná citace

Doslovná citace musí být v textu vyznačena uvozovkami, aby bylo možno jednoznačně rozlišit, který text lze připsat na vrub autorovi bakalářské práce a které části jsou převzaty z jiného zdroje. V textu následně odkazujeme na dokument, z něhož bylo citováno, a náležité číslo strany.

V bakalářských pracích je používána *metoda prvního prvku a data*. U této metody se do textu práce uvádí identifikační část, pod kterou lze dokument nalézt v Seznamu použité literatury. Identifikační část bývá zpravidla tvořena *příjmením autora/autorů* (pokud dokument nemá autora, pak se místo něj uvádí první slovo/slova z názvu – viz červeně zvýrazněná ukázka v následujícím rámečku), *rokem vydání*¹ dokumentu a *stranou*, na níž je citovaný text uveden (u citace internetových stránek se číslo strany neuvádí, poněvadž tento údaj není relevantní).

Ukázky doslovné citace:

Pojem volba povolání je na rozdíl od pojmu volba další vzdělávací dráhy reflektován v Pedagogickém slovníku. Průcha, Walterová a Mareš (2003, s. 274) ho definují jako „*proces zahrnující rozhodování o volbě studia nebo přípravy na povolání, konkrétního povolání a celou profesní dráhu člověka*“.

„*Systém poradenských služeb ve školství je tedy třeba chápat jako komplementární článek komplexního systému podpory mládeže při vstupu do světa vzdělávání a práce*“ (Výzkum..., 2003).

Peterson et al. (2002b, s. 314) definují kariérový vývoj jako „*uskutečňování řady kariérových rozhodnutí, která utvářejí celkovou kariérovou dráhu během života*“.

Kariérový vývoj lze definovat jako „*uskutečňování řady kariérových rozhodnutí, která utvářejí celkovou kariérovou dráhu během života*“ (Peterson et al., 2002a, s. 433–434).

¹ V případě, že autor napsal ve stejném roce více prací, pak se v identifikační části v textu a v soupisu bibliografických citací za rokem vydání uvádí pro odlišení jednotlivých dokumentů malá písmena abecedy (např. 2009a, 2009b, 2009c). Totéž platí v případě, že publikace nemá autora a v témže roce bylo vydáno více publikací, které mají ve svém názvu stejné první slovo.

Uvedení zdrojů, z nichž byly ukázky doslovné citace, v Seznamu použité literatury:

PRŮCHA, Jan., Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 80-7178-772-8.

Výzkum služeb kariérového poradenství a potřeb jeho klientů na základních a středních školách v ČR: souhrnná zpráva [online]. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2003, 22. 11. 2008 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.vychova-vzdelavani.cz/files/dokumenty/download/zprava.pdf>

PETERSON, Gary, et al. A Cognitive information processing approach to career problem solving and decision making. In: BROWN, David, et al. *Career choice and development*. San Francisco, CA: John Willey & Sons, 2002a, s. 312–369. ISBN 0-7879-5741-0.

PETERSON, Gary, et al. The influence of item response indecision on the self-directed search. *Journal of Career Development*. 2002b, roč. 35, č. 4, s. 427–443.

V některých případech je nezbytné citovat text, v němž je citován jiný autor:

Příklad citování textu, který je již citací:

Autoři Langmeier a Krejčířová citují ve své publikaci Vývojová psychologie text Havighursta z roku 1953. Text má následující znění: „*Klíčovými vývojovými úkoly pubescence jsou emancipace od přílišné závislosti na rodičích a rodině, navazování intenzivnějších a diferencovanějších vztahů k vrstevníkům a budování nových sociálních rolí.*“

Tento text chcete použít jako doslovnou citaci ve své seminární práci. Citovat již nebudete primární dokument, tj. text Havighursta, ale citaci Langmeiera a Krejčířové z publikace Vývojové psychologie. Citace v seminární práci pak bude mít následující podobu:

„*Klíčovými vývojovými úkoly pubescence jsou emancipace od přílišné závislosti na rodičích a rodině, navazování intenzivnějších a diferencovanějších vztahů k vrstevníkům a budování nových sociálních rolí*“ (Havighurst, 1953 in Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 215).

V Seznamu použité literatury bude uvedena pouze publikace Langmeiera a Krejčířové.
V ukázkovém případě bude mít následující podobu:

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006, 368 s. ISBN 80-247-1284-9.

1.2 Parafrázování

Parafrázováním se rozumí vyjádření obsahu původní myšlenky jinou formou. Přebírají se pouze originální myšlenky autora, jsou formulovány novým způsobem a stylem, obsah myšlenek je však stejný.

V případě parafrázování se využívá vhodných uvozovacích výrazů² a vět, které umožňují parafrázované myšlenky nebo závěry zakomponovat do textu seminární práce. (Pozn.: Uvozovacích vět lze využít rovněž u doslovných citací.)

² Uvozovacími výrazy pro myšlenku Průchy z publikace vydané v roce 2002 na s. 23 jsou např.: „podle Průchy (2002, s. 23)“, „Průcha (2002, s. 23) analyzoval“, „Průcha (2002, s. 23) empiricky prokázal“, „Průcha (2002, s. 23) formuloval“, „jak hovoří Průcha (2002, s. 23)“, „jak píše Průcha (2002, s. 23)“, „jak ukazuje Průcha (2002, s. 23)“, „jak uvádí Průcha (2002, s. 23)“, „Průcha (2002, s. 23) konstatuje“, „Průcha (2002, s. 23) navrhl“, „Průcha (2002, s. 23) označuje“, „Průcha (2002, s. 23) popisuje“, „Průcha (2002, s. 23) předkládá“, „Průcha

Opět se používá *metody prvního prvku* (jméno autora/autorů) a *data* (rok publikování), přičemž použitá metoda uvádění citací je shodná s metodou použitou u doslovných citací. Parafrázovaný text se však nevkládá do uvozovek. Stranu, na níž se nachází původní (parafrázovaný) text, je však vhodné uvést.

Ukázky parafrázování:

Vymezení pojmu kariérového poradenství je problematické, neboť v současnosti existuje množství definic a žádná z nich podle Freibergové (2005, s. 35) zatím není všeobecně respektovaná.

Weinrach (1979, s. 179–180) rozlišuje v kariérových teoriích strukturální a procesuální přístupy.

Jiný pohled na problematiku dospívání předkládá například Macek (2003, s. 222), který ve své periodizaci vychází z anglosaského pojetí, v jehož rámci je pojem adolescence používán pro označení celého vývojového období mezi dětstvím a dospělostí.

Jedním z podstatných rysů dnešní společnosti je navíc podle Sennetta (2006 in Šubrt, 2008, s. 345) nejistý charakter nové flexibilní ekonomiky, v níž už není nic, co by bylo předpověditelné. Vše je v pohybu a podléhá neustálým a přitom rychlým změnám, vše se skládá z epizod a zlomů, je krátkodobé a elastické.

Bělohávková (2006, s. 136) tuto teorii označuje jako...

2 Náležitosti literárních pramenů uváděných v seznamu použité literatury

2.1 Citování tištěných publikací podle normy ČSN ISO 690

Pro vytváření citací lze používat generátor citací na internetových stránkách <http://www.citace.com> případně <http://www.citacepro.com>.

- **Kniha s maximálně třemi autory**

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno³. *Název knihy: podnázev*. Číslo vydání⁴. Místo vydání: Název nakladatelství, rok vydání, počet stran. ISBN.

PŘÍJMENÍ, Jméno a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název knihy: podnázev*. Číslo vydání. Místo vydání: Název nakladatelství, rok vydání, počet stran. ISBN.

PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název knihy: podnázev*. Číslo vydání. Místo vydání: Název nakladatelství, rok vydání, počet stran. ISBN.

(Pozn.: Dále bude v textu uváděn pouze příklad 3 autorů, přičemž pro dva autory, resp. jednoho autora platí výše uvedené varianty.)

(2002, s. 23) rozlišuje“, „Průcha (2002, s. 23) se zabývá“, „Průcha (2002, s. 23) upozorňuje“, „Průcha (2002, s. 23) z toho vyvozuje“, „Průcha (2002, s. 23) zdůrazňuje“, „Průcha (2002, s. 23) zmiňuje“ apod.

³ Pokud je z citovaného dokumentu známa pouze inícia křestního jména autora, pak ji lze použít místo plného křestního jména.

⁴ První vydání se neuvádí.

Ukázky:

HLAĎO, Petr. *Profesní orientace adolescentů: poznatky z teorií a výzkumů*. Brno: Konvoj, 2012, 131 s. ISBN 978-807-3021-641⁵.

HANUŠ, Radek a Lenka CHYTILOVÁ. *Zážitekově pedagogické učení*. Praha: Grada, 2009, 192 s. ISBN 978-80-247-2816-2.

BUDÍKOVÁ, Marie, Maria KRÁLOVÁ a Bohumil MAROŠ. *Průvodce základními statistickými metodami*. Praha: Grada, 2010, 272 s. ISBN 978-80-247-3243-5.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013, 395 s. ISBN 978-80-262-0403-9.

- **Kniha s více než třemi autory**

V případě, kdy je *autorů publikace více než tři*, uvádí se pouze hlavní autor (obvykle je v tiráži uváděn v pořadí jako první) a za jeho jméno se napíše latinská zkratka *et al.* Ostatní části jsou shodné jako u citace knihy s maximálně třemi autory.

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno, et al. *Název knihy: podnázev*. Číslo vydání. Místo vydání: Název nakladatelství, rok vydání, počet stran. ISBN.

Ukázky:

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka, et al. *Přehled vývojové psychologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999, 175 s. ISBN 80-706-7953-0.

HOŘÁNKOVÁ, Vlasta, et al. *Metodická příručka poradce pro volbu povolání*. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1995, 131 s. ISBN 80-85850-24-4.

- **Kapitola v knize nebo ve sborníku**

Pokud kniha nebo sborník obsahují kapitoly, které mají své autory, nebo se jedná o sborník příspěvků, poté se necituje publikace jako celek, ale příslušná kapitola a její autor (popř. autoři). V generátoru citací je nutné zvolit typ dokumentu: *Příspěvek ve sborníku*.

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název kapitoly/příspěvku: podnázev*. In: PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název knihy: podnázev*. Číslo vydání. Místo vydání: Název nakladatelství, rok vydání, s. X–Y. ISBN.

⁵ Deseticiferný nebo třinácticiferný údaj včetně označení ISBN tvoří jednu hodnotu a nesmí být roztržen na dva řádky (přestože nebude dodrženo zarovnání k pravému okraji). Pozor, za zkratku ISBN se nepíše dvojtečka.

Ukázky:

ŠVAŘÍČEK, Roman. Hlubkový rozhovor. In: ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007, s. 159–184⁶. ISBN 978-80-7367-313-0.

MŮNICH, Daniel a Jan MYSLIVEČEK. Přejít žáků na střední školy: diskrepance mezi nabídkou a poptávkou. In: MATĚJŮ Petr a Jana STRAKOVÁ. *Nerovné šance na vzdělání: vzdělanostní nerovnosti v České republice*. Praha: Academia, 2006, s. 220–246. ISBN 80-200-1400-4.

- **Článek (v časopise)**

V generátoru citací jde o typ dokumentu: *Článek*.

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. Název článku: podnázev. *Název časopisu*. Rok, ročník, číslo svazku, s. X–Y.

Ukázky:

HLAĐO, P. Volba povolání: internetové zdroje informací pro žáky a učitele. *Moderní vyučování*. 2008, roč. 12, č. 6, s. 9–10.

ŠÍP, Radim a Vlastimil ŠVEC. Pojetí tacitních znalostí v paradigmatu sjednoceného pole. *Pedagogická orientace*. 2013, roč. 23, č. 5, s. 664–690.

MATĚJŮ, Petr a Barbora ŘEHÁKOVÁ. Úloha mentálních schopností a sociálního původu ve formování vzdělanostních aspirací. *Sociologický časopis*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1992, roč. 28, č. 5, s. 613–635.

BUSCHOR, Christine Bieri, et al. Genderově netradiční kariérová volba na přechodu mezi gymnáziem a vysokou školou. *Studia paedagogica*. 2013, roč. 18, č. 1, s. 57–76.

- **Bakalářská, diplomová, disertační aj. akademická práce**

V generátoru citací jde o typ dokumentu: *Akademická práce*.

⁶ Pro rozsah stran se používá půlčtverčíková pomlčka (Ctrl + znak mínus). Před a za pomlčkou nejsou mezery.

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno. *Název práce: podnázev práce*. Místo, rok. Typ práce. Škola. Vedoucí práce
Jméno Příjmení.

Ukázky:

SVOBODOVÁ, Lucie. *Agresivita a šikana jako výchovné problémy*. Brno, 2011. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně. Vedoucí práce Petr Hlad'o.

BYSTRÁ, Jana. *Terorismus v ČR*. Brno, 2005. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Miloslava Machalová.

2.2 Citování elektronických zdrojů podle normy ČSN ISO 690

Citování elektronických zdrojů zahrnuje citování internetových stránek, elektronických monografií (ve formátu Adobe Reader, Word aj.), článků v elektronických časopisech apod.

- **Web**

Základní struktura citace:

Název internetové stránky [online]. Místo: Vydavatel, rok vydání, datum poslední revize [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: internetový odkaz

Ukázky:

Volba povolání [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2009, 29. 11. 2009 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.vychova-vzdelavani.cz>

Informace o univerzitě [online]. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013, 8. 10. 2013 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: http://www.mendelu.cz/cz/o_univerzite

- **Příspěvek na webu**

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název příspěvku: podnázev*. In: *Název internetových stránek: podnázev* [online]. Místo vydání: Vydavatel, rok vydání, datum poslední revize [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: internetový odkaz

Ukázky:

LANGR, Michal a Michael BEREŇ. *Návrat veteránů: v nominaci hokejistů na turnaj EHT je Nedvěd i Hlinka*. In: *iDnes: Hokej* [online]. Praha: Marfa, 2013, 11. 12. 2013 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: http://hokej.idnes.cz/hokejova-reprezentace-nominace-na-channel-one-cup-v-soci-p2a-reprezentace.aspx?c=A131210_231421_reprezentace_bem

- **Elektronická kniha (např. Word, Acrobat Reader, PowerPoint)**

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název příspěvku: podnázev*. Místo vydání: Vydavatel, rok vydání, datum poslední revize [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: internetový odkaz

Ukázky:

ŠTATNOVÁ, Pavlína a Petra DRAHOŇOVSKÁ. *Jak žáci základních a středních škol vybírají svou další vzdělávací nebo pracovní kariéru* [online]. 3. vyd. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012, 9. 9. 2012 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/publikace-a-periodika/jak-zaci-zakladnich-a-strednich-skol-vybiraji-svou-dalsi>

Výzkum služeb kariérového poradenství a potřeb jeho klientů na základních a středních školách v ČR: souhrnná zpráva [online]. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2003, 22. 11. 2008 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.vychova-vzdelavani.cz/files/dokumenty/download/zprava.pdf>

- **Elektronický článek (v el. časopise)**

Základní struktura citace:

PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ. *Název příspěvku: podnázev. Název časopisu* [online]. Rok vydání, ročník, číslo, s. X–Y [cit. RRRR-MM-DD]. DOI (není povinné). Dostupné z: internetový odkaz

Ukázky:

KUBIATKO, Milan, Kateřina ŠVANDOVÁ, Jiří ŠIBOR a Jiří ŠKODA. Vnímání chemie žáky druhého stupně základních škol. *Pedagogická orientace* [online]. 2012, roč. 22, č. 1, s. 82–96 [cit. 2013-12-11]. DOI: 10.5817/PedOr2012-1-82. Dostupné z: http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2012/PedOr12_1_Vnimani_Kubiatkoetal.pdf

DRNEK, Martin. Ekonomicky slabších žáků se často zbavíme na základkách, na VŠ se dostanou už těžko! *Česká škola* [online]. 2013, 10. 12. 2013 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://www.ceskaskola.cz/2013/12/martin-drnek-ekonomicky-slabsich-zaku.html>

HOSKOVEC, David. První pomoc: svalová poranění. *Fit pro život* [online]. 2013, č. 20, s. 5 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: http://www.euro-media.cz/component/docman/doc_download/21-fit-pro-zivot-20?Itemid=

- **Příspěvek na Wikipedii**

Základní struktura citace:

Název hesla. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, datum poslední revize hesla [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: internetový odkaz

Ukázky:

Anotace. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 19. 3. 2013 [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Anotace>

Příloha č. 5 – Směrnice č. 5/2013 Zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací

Mendelova univerzita v Brně

Určeno:

Pracovištím fakult, vysokoškolskému ústavu
Pedagogickému oddělení rektorátu

Brno 18. června 2013
čj.: 11972/2013-980

SMĚRNICE č. 5/2013

Zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací

Článek 1 Úvodní ustanovení

1. Tato směrnice stanoví způsob zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací na Mendelově univerzitě v Brně v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.
2. Za vysokoškolskou závěrečnou práci podléhající zveřejnění jsou považovány bakalářské, diplomové a disertační práce, zpracované v rámci akreditovaných studijních programů uskutečňovaných Mendelovou univerzitou v Brně nebo jednotlivými jejími součástmi. Za vysokoškolskou závěrečnou práci se nepovažují ročníkové i seminární práce nebo závěrečné práce programů celoživotního vzdělávání.
3. Formální náležitosti zadávání, úpravy a odevzdávání vysokoškolských závěrečných prací upravují předpisy jednotlivých fakult a Institutu celoživotního vzdělávání.

Článek 2 Zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací

1. Závěrečné práce odevzdané studentem/studentkou k obhajobě jsou nejméně pět pracovních dní před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v tištěné podobě na pracovišti, kde se bude konat obhajoba, a v elektronické podobě v aplikaci *Závěrečné práce* v Univerzitním informačním systému (UIS).
2. Závěrečné práce, u kterých proběhla obhajoba, jsou v tištěné podobě zveřejňovány v prostorách Informačního centra a Ústřední knihovny. Tištěnou podobou je výtisk práce v pevných deskách spojený nerozebíratelnou vazbou.
3. Databáze tištěných prací je vedena v knihovním katalogu včetně lokace, kde se práce nachází a adresy elektronické podoby práce.
4. Databáze elektronické podoby vysokoškolských závěrečných prací včetně posudků a výsledků obhajoby je vedena prostřednictvím aplikace *Závěrečné práce* v Univerzitním informačním systému (UIS). Jedná se o databázi veřejnou.
5. Elektronická a listinná podoba téže práce musí být identické včetně přesného názvu a jazyka vypracování. Student/ka je povinen/povinna potvrdit prohlášení o shodě elektronické a listinné podoby formou potvrzení prohlášení v UIS.

Článek 3

Omezené zveřejnění vysokoškolské závěrečné práce

1. Zadání závěrečné práce a popisná metadata jsou vždy veřejná.
2. V odůvodněných případech, kdy by zveřejněním závěrečné práce došlo k porušení předpisů o ochraně duševního vlastnictví, obchodního tajemství nebo smluvních závazků, bude text práce včetně příloh vyloučen ze zveřejnění, a to u elektronické i tištěné verze.
3. *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* podává autor/ka písemně dopisem děkanovi/děkance fakulty nebo řediteli/ředitelce Institutu celoživotního vzdělávání. V žádosti uvede název práce, důvody, proč nemůže být práce zveřejněna, rozsah omezení (dobu, po kterou má být práce zneveřejněna, části práce – text, kapitoly, přílohy) a stanovisko vedoucího práce. Děkan/ka fakulty nebo ředitel/ka Institutu celoživotního vzdělávání *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* schválí nebo neschválí, a to do 30 dnů od podání návrhu.
4. Návrh může být podán kdykoliv po vypsání tématu práce, nejpozději však v den vložení elektronické podoby práce do UIS. V případě, že po tomto termínu vzniknou závažné skutečnosti znemožňující zveřejnění, může autor/ka podat *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* bezodkladně po zjištění těchto okolností.
5. Schválený *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* zůstává součástí studijní agendy, jeho kopii předává studijní oddělení knihovně, kde je přiložena k tištěné práci.

Článek 4

Souhlas autora se zveřejněním vysokoškolské závěrečné práce

1. Autor uděluje souhlas se zveřejněním vysokoškolské závěrečné práce vložением *Čestného prohlášení* (Příloha č. 1) a jeho podpisem.
2. Práce bez řádně podepsaného *Čestného prohlášení* (Příloha č. 1) není považována za řádně odevzdanou závěrečnou práci, nesmí být hodnocena a obhajována.
3. V případě, že byl u dané práce schválen *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění*, může autor uvést v *Čestném prohlášení*, že nesouhlasí se zveřejněním. Schválený *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění* je nadřazen souhlasu se zveřejněním uděleném autorem v *Čestném prohlášení*.
4. Pokud nebude schválen *Návrh na vyloučení závěrečné práce ze zveřejnění*, je práce považována za veřejnou.

Článek 5

Závěrečná ustanovení

1. Ruší se platnost *Směrnice č. 8/2007 – Zveřejňování informací o kvalifikačních pracích*, čj. 1811/2007-981, ze dne 21. května 2007.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dne 1. září 2013.

Příloha:
Čestné prohlášení

prof. Ing. Jaroslav Hlušek, CSc.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci:.....

.....

vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:

.....

podpis